

Rozhodnutí Vyššího vojenského soudu ze dne 19.05.1960, sp. zn. To 43/60, ECLI:CZ:VVS:1960:TO.43.1960.1

Číslo: 15/1961

Právní věta: Vodičom, ktorí sa dopustili trestného činu pod vplyvom alkoholu, opätovne hrubo porušujúc dopravné predpisy najmä pokiaľ mala autohavária smrteľné následky, treba ukladať prísne bezpodmienečné tresty odňatia slobody a zákaz riadiť motorové vozidlo na dlhšiu dobu.

Soud: Vyšší vojenský soud

Datum rozhodnutí: 19.05.1960

Spisová značka: To 43/60

Číslo rozhodnutí: 15

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Doprava, Okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby, Opilství, Recidiva, Trest, Ublížení na zdraví

Předpisy: 86/1950 Sb. § 22

§ 187

§ 222 54/1953 Sb. § 4

§ 244 141/1960 Sb.

§ 29 64/1956 Sb. § 202

§ 46

§ 51

§ 7

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 15/1961 sb. rozh.

Vodičom, ktorí sa dopustili trestného činu pod vplyvom alkoholu, opätovne hrubo porušujúc dopravné predpisy najmä pokiaľ mala autohavária smrteľné následky, treba ukladať prísne bezpodmienečné tresty odňatia slobody a zákaz riadiť motorové vozidlo na dlhšiu dobu.

(Rozhodnutie Vyššieho vojenského súdu z 19. mája 1960, To 43/60.)

Obžalovaný dňa 6. marca 1960 v Podbranci, okr. Myjava, v odpoľudňajších hodinách vypil presne nezistené množstvo koncentrovaného alkoholu a potom večer znovu presne nezistené množstvo koncentrovaného alkoholu, čím si spôsobil ťažkú opilstosť, hoci vedel, že aj po prvom aj po druhom

použití alkoholu bude riadiť vlastné auto v okolí Myjavy po verejných cestách a vo večerných hodinách riadil svoje vozidlo v opilom stave zo Starej Myjavy do Myjavy a nezastavil ani keď sa mu skazili svetlá, išiel po ľavej strane cesty, v dôsledku čoho narazil na peši idúcich G. a K., pričom G. utrpel zranenie, ktorému na mieste podľahol a K. utrpel ľahké zranenie.

Vojenský obvodový súd v Bratislave uznal obžalovaného vinným trestným činom opilstva podľa § 187 ods. 2 tr. zák. a trestným činom ublíženia na zdraví z nedbalosti podľa § 222 ods. 1 a 2 tr. zák. a odsúdil ho podľa § 222 ods. 2 s použitím § 22 ods. 1 tr. zák. na 2 (dva) roky odňatia slobody bezpodmienečne.

Podľa § 51 ods. 2 písm. a) tr. zák. vyslovil zákaz činnosti riadenia motorového vozidla na 5 (päť) rokov.

Podľa § 46 ods. 3 tr. zák. vyslovil stratu vojenskej hodnosti obžalovaného a podľa § 244 ods. 2 tr. zák. vyslovil povinnosť nahradiť spôsobenú škodu 270,60 Kčs a vd. G. spôsobenú škodu 2318,60 Kčs. S nárokom na ďalšiu škodu odkázal menovanú na konanie vo veciach občianskoprávných.

Vyšší vojenský súd odvolanie obžalovaného podľa § 281 tr. por. zamietol a k odvolaniu vojenského obvodového prokurátora zrušil rozsudok súdu I. stolice vo výroku o treste odňatia slobody a obžalovanému podľa § 222 ods. 2 tr. zák. za použitia § 22 ods. 1 tr. zák. uložil trest odňatia slobody na 3 (tri) roky.

Ostatné výroky rozsudku I. stolice ponechal nedotknuté.

Z odôvodnenia:

Proti rozsudku súdu I. stolice podali v zákonnej lehote odvolanie obžalovaný aj prokurátor.

Z podnetu podaných odvolaní, preskúmal odvolací súd rozsudok súdu I. stolice v celom rozsahu, aj konanie, ktoré mu predchádzalo.

Z dôkazného materiálu obsiahnutého v trestnom spise, najmä z výpovedí svedkov A. a B., ktoré sú v súhlase s doznáním obžalovaného, vyplýva, že obžalovaný kritického dňa požil alkoholické nápoje, hoci vedel, že bude riadiť motorové vozidlo. Ďalším dôkazným materiálom, a to protokolom VB-DI Myjava, objektívnym lekárskeym vyšetrením OÚNZ Myjava, ako aj prevedenou skúškou na alkohol v krvi, podľa ktorej bolo zistené u obžalovaného 2,2 promile alkoholu, je potvrdzované, že obžalovaný požil alkoholické nápoje vo väčšom množstve, najmenej však ním doznaných 8 kalíškov domácej slivovice a že bol v značnom alkoholickom opojení, ktoré podľa lekárskeho vyjadrenia zodpovedalo ťažkému stupňu opilsti. Ohrozenie života alebo zdravia ľudí bolo teda zo strany obžalovaného konkrétne. Súd I. stolice teda skutok obžalovaného v tejto časti správne zistil a správne ho tiež posudzoval podľa § 187 ods. 2 tr. zák.

Taktiež správne súd I. stolice zistil skutok obžalovaného aj v druhej časti jeho žalovaného jednania. Už z uvedených dôkazov a ďalej z výpovedí svedkov H., C., D., E., plánkom miesta činu, ako aj fotografiami, je potvrdzované, že obžalovaný pod vplyvom ťažkej opilsti a pri jazde po ľavej strane vozovky za súčasnej poruchy reflektorov narazil do občanov G. a K., z ktorých prvého usmrtil a druhému spôsobil ľahšiu ujmu na zdraví. Správne potom súd I. stolice posudzoval toto jeho jednanie ako trestný čin ublíženia na zdraví z nedbanlivosti podľa § 22 ods. 1, 2 tr. zák.

Samotný obžalovaný a prokurátor tiež pokladali toto rozhodnutie súdu I. stolice vo výroku o vine za správne a v žiadnom smere proti nemu nič nenamietali.

Po zvážení okolností rozhodných pri výmere trestu z hľadiska § 17 a § 19 tr. zák. došiel odvolací súd k

presvedčení, že ako súd I. stolice, tak aj obžalovaný v svojom odvolaní nedocenili nebezpečnosť činu pre spoločnosť, na ktorú správne poukázal prokurátor. Pritom obžalovaný v svojom odvolaní zaujal zcela nesprávne a nekritické stanovisko k svojmu jednaniu. Je síce pravdou, že poškodení G. a K. boli v alkoholickom opojení, avšak táto skutočnosť sama osebe nie je dôvodom k tomu záveru, že tiež bola príčinou ťažkého následku. Poškodení aj napriek pozitívnemu alkoholu dodržovali dopravné predpisy, išli správne po ľavej strane cesty tesne pri okraji, pričom ako vyplýva z výpovede svedka F. a poškodeného K., ich alkoholické opojenie nedosahovalo takého stupňa, že by nejakým spôsobom rušili premávku na ceste. Tiež je nesprávne tvrdenie obžalovaného, že nevynaložili potrebnú opatrnosť a nepričinili sa o to, aby škodu včasným odskočením, keď začuli za sebou hukot motoru, odvrátili. Poškodení vynaložili potrebnú opatrnosť už tým, že dodržali dopravný predpis. Nemohli sa preto domnievať, že niekto môže do nich odzadu motorovým vozidlom vraziť. Obžalovaný tak isto mohol zraziť i občanov, ktorí alkohol nepožili. Požitý alkohol u poškodených nemožno v konkrétnom prípade potom pričítať v prospech obžalovaného.

Taktiež nemožno v prospech obžalovaného zvážiť, ako sa odvolaný domnieva, že ťažký následok zapríčinila tiež náhodilá okolnosť, že regulátor dynama sa pokazil a musel pokračovať v ceste pri slabšom osvetlení, ktoré bolo až do červena. Podľa presvedčenia odvolacieho súdu nejde o náhodilú okolnosť. Z výpovede svedka H. vyplýva, že obžalovaný v deň pred kritickou udalosťou sa mu sťažoval, že diaľkové svetlá mu zlyhávajú, blikajú a nerovnomerne svietia, že má s regulátorom stále ťažkosti. I keď v ten deň za pomoci tohto svedka svetlá do určitej miery opravil, mohol počítať s tým, že k tejto poruche môže dôjsť, najmä keď mu svedok povedal, aby si regulátor nechal vymeniť. Keď už potom k takejto poruche došlo, obžalovaný nemal pokračovať v ceste, najmä keď – ako tvrdil – cesta splývala s okolím. Jednal preto hrubo proti dopravným predpisom. Mohol vedieť, že tým vystavuje v nebezpečie ako vezúcich, tak aj ďalších užívateľov cesty.

Tvrdenie obžalovaného, ktoré by mal súd vziať v prospech jeho osoby do úvahy, že po ľavej strane vozovky bol nútený ísť v záujme vlastnej bezpečnosti, pretože cesta na pravej strane bela nepojazdná, je nepravdivé. Z protokolu dopravného inšpektorátu o nehode ako aj z fotografií je jasne vidieť, že mu nič nebránilo aj v tomto smere dodržiavať dopravný predpis. Práve naopak, aj táto skutočnosť svedčí o jeho hrubom počínaní.

Je pravdou, že obžalovaný si doteraz riadne plnil svoje povinnosti. Mal dobré odborné schopnosti, ktoré uplatňoval na svojom pracovisku.

Trestaný disciplinárne bol síce trikrát, avšak do roku 1956. Od tej doby bol šesťkrát odmenený, čo svedčí o tom, že výkon služby podstatne zlepšil.

Po príkladnom hodnotení nemohol odvolací súd u osoby obžalovaného prehliadnuť, že nejde u neho o prvé porušenie dopravných predpisov s následkami. Pred necelým rokom tým istým motorovým vozidlom zapríčinil zrážku s motocyklistom, ktorému spôsobil zlomeninu nohy, v dôsledku čoho bol tento na dobu 1 mesiaca vyradený z pracovného procesu. Obžalovaný si nevzal z tohoto prípadu dostatočné poučenie, práve naopak, ako vyplýva z jeho odvolania, nedoceňuje tento prípad, keď otázku stavia v odvolaní tak, že išlo v tomto prípade o menšie porušenie dopravných predpisov, ktoré je u riadičov bežné. Vojsť do nepriehľadnej križovatky 30 km rýchlosťou, hoci videl značku „daj prednosť na hlavnej ceste“, je podľa presvedčenia súdu hrubou nedbalosťou. I v tomto prípade sa hájil tým, že keby išiel motocyklista opatrnejšie, že nemuselo k nemu dôjsť. Práve naopak, len zhodou okolností nezávislých na obžalovanom nedošlo už v tomto prípade k vážnejším následkom. Toto nedocenenie, ktoré sa prejavilo i v konkrétnom žalovanom prípade a ktoré viedlo k veľmi hrubému porušeniu dopravných predpisov a v konečných dôsledkoch k ťažkým následkom, je zo strany obžalovaného pre našu spoločnosť príliš nebezpečné. Bude preto nutné, aby si túto skutočnosť obžalovaný dôsledne uvedomil, najmä keď je v civilnom povolání vodič. Tomuto musí napomôcť aj samotné rozhodnutie súdu.

Obžalovanému bolo už dané na vedomie, že naša spoločnosť netrpí porušovanie dopravných predpisov a zoberie každého previnilca na zodpovednosť. Ako vyplýva z konkrétneho prípadu, obžalovaný si nielen nezobral z tohoto poučenie, ale práve naopak, ešte hrubším spôsobom ohrozoval občanov na živote. Alkoholické nápoje požíval už v odpoľudňajších hodinách kritického dňa, takže už vtedy si mohol uvedomiť nesprávnosť svojho konania. Pritom porušoval dopravné predpisy aj ďalším spôsobom, keď vozidlo stavené pre štyri osoby preťažoval piatimi dospelými osobami. Z toho, ako aj z ďalšieho uvedeného potom vyplýva, že porušovanie dopravných predpisov u obžalovaného nie je niečím neobvyklým. Vo večerných hodinách požil ďalšie alkoholické nápoje, kedy si znovu až na predom požitý alkohol musel uvedomovať, že takéto jednanie môže viesť k ťažkým následkom. Pritom množstvo požitého alkoholu, ktoré dosiahlo výšky 2,2 promile, bolo už také, že obžalovaný sám subjektívne musel pociťovať neschopnosť k riadeniu.

Závažným spôsobom porušoval predpisy aj neskoršie. Svetlá mal nedostatočné, išiel stretávacími svetlami, ktoré tiež slabšie svietili, takže ako sám doznáva, nemal dostatočný výhľad, pretože mu cesta splývala s okolím. Napriek tomu pokračoval v jazde za týchto okolností nebezpečnou rýchlosťou cez 60 km. O to závažnejšie je tiež ďalšie porušenie, že išiel po ľavej strane, pretože ako z náčrtku o nehode vyplýva, k zraneniu poškodených došlo asi 60 cm od ľavého okraja cesty. Nezastavil s vozidlom ani vtedy, keď zbadal dve osoby a keď mu potom tieto splynuli s okolím, ale úplne riskantne si naďalej počínal. U obžalovaného ide teda v konkrétnom prípade o veľmi hrubé a riskantné porušenie dopravných predpisov, ktoré súd I. stolice plne nedocenil.

Je treba brať do úvahy, že obžalovaný takouto hrubou nedbalosťou zaviniť ťažký následok. Jedného nášho občana usmrtil a druhého, aj keď ľahšie, zranil, čo zanechalo nepriaznivý ohlas na verejnosti. Usmrtený občan G bol živiteľom manželky, ktorá pre chorobu nie je schopná pracovať.

Po zvážení týchto uvedených okolností došiel odvolací súd k presvedčeniu, že nielen odvolanie obžalovaného je nedôvodné, ale že aj súd I. stolice podcenil spoločenskú nebezpečnosť činu obžalovaného. Odvolací súd preto prisvedčil odvolaniu prokurátora a uložil obžalovanému nový primeraný trest.

Ako už bolo uvedené, porušovanie dopravných predpisov nebolo u obžalovaného ojedinelým. Už jedenkrát mu bola daná možnosť, aby si uvedomil, že musí dodržiavať dopravné predpisy. Napriek tomu ešte hrubším spôsobom ich v celej rade porušoval. Správne potom súd I. stolice rozhodol, keď mu túto činnosť do primeranej doby zakázal.

Súd nezhladal dôvodné odvolanie obžalovaného ani pokiaľ smerovalo k výroku o strate vojenskej hodnosti a zákazu riadenia motorového vozidla na 5 rokov. Do úvahy o výroku o strate vojenskej hodnosti nemožno brať iba tú skutočnosť, ktorú zdôrazňuje obžalovaný, že si plnil a tiež teraz plní svedomite svoje povinnosti. Je treba tiež vidieť konkrétny trestný čin, ktorým obžalovaný závažným spôsobom narušil socialistické vzťahy a ktorý mal za následok usmrtenie človeka. Obžalovaný už jedenkrát narušil dôveru a predsa mu naša spoločnosť dala ešte možnosť, aby napravil svoju chybu. Konkrétnym prípadom túto dôveru stratil. Správne preto súd I. stolice rozhodol, že záujmy služby vyžadujú odňatie hodnosti.

Poznámka: Vzhľadom na vyhlášku č. 141/1960 Ú. l., platnú od 1. 1. 1961, treba toto rozhodnutie porovnať s ustanovením cit. vyhlášky najmä § 4 ods. 2, § 7 ods. 1, 2, § 29.